

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

HOTĂRÂRE

**cu privire la confirmarea rezultatelor alegerilor parlamentare
anticipate din 11 iulie 2021 și validarea mandatelor deputaților aleși**

(sesizarea nr. 168e/2021)

CHIȘINĂU

23 iulie 2021

HOTĂRÂRE CU PRIVIRE LA CONFIRMAREA REZULTATELOR ALEGERILOR
PARLAMENTARE ANTICIPATE DIN 11 IULIE 2021 ȘI LA VALIDAREA MANDATELOR
DEPUTAȚILOR ALEȘI

În numele Republicii Moldova,
Curtea Constituțională, judecând în componența:

dnei Domnica MANOLE, *Președinte*,
dlui Nicolae ROȘCA,
dnei Liuba ȘOVA,
dlui Serghei ȚURCAN,
dlui Vladimir ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea dlui Marcel Lupu, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată pe 19 iulie 2021,
Examinând sesizarea menționată în ședință plenară publică,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând în camera de consiliu,

Pronunță următoarea hotărâre:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află sesizarea Comisiei Electorale Centrale privind confirmarea rezultatelor alegerilor parlamentare anticipate din 11 iulie 2021 și validarea mandatelor deputaților aleși, depusă la Curtea Constituțională pe 19 iulie 2021, în baza articolelor 62, 69 alin. (1) și 135 alin. (1) lit. e) din Constituție, 97 din Codul electoral, 4 alin. (1) lit. e) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și 4 alin. (1) lit. e) și 38 alin. (3) din Codul jurisdicției constituționale.

2. De asemenea, Comisia Electorală Centrală i-a trimis Curții Constituționale contestația Partidului politic „Noua Opțiune Istorică”, care a solicitat: (1) constatarea fraudării rezultatelor alegerilor din 11 iulie 2021; (2) renumărarea buletinelor de vot din ziua alegerilor și (3) anularea rezultatelor alegerilor.

3. În ședința publică a Curții, sesizarea a fost susținută de dl Dorin Cimil, Președintele Comisiei Electorale Centrale și dl Vladimir Șarban, Vicepreședintele Comisiei Electorale Centrale. De asemenea, au participat reprezentanții concurenților electorali: dl Sergiu Litvinenco – Partidul politic „Partidul Acțiune și Solidaritate” și dl Dumitru Cazac – Partidul politic „Șor”.

ÎN FAPT

4. Prin Avizul nr. 1 din 15 aprilie 2021, Curtea Constituțională a constatat drept circumstanță care justifică dizolvarea Parlamentului Republicii Moldova de legislatura a X-a imposibilitatea formării Guvernului în conformitate cu prevederile articolului 85 alineatele (1) și (2) din Constituție.

HOTĂRÂRE CU PRIVIRE LA CONFIRMAREA REZULTATELOR ALEGERILOR
PARLAMENTARE ANTICIPATE DIN 11 IULIE 2021 ȘI LA VALIDAREA MANDATELOR
DEPUTAȚILOR ALEȘI

5. Pe 28 aprilie 2021, Președintele Republicii Moldova a emis Decretul nr. 77-IX, prin care a dizolvat Parlamentul de legislatura a X-a și a stabilit data de 11 iulie 2021 pentru desfășurarea alegerilor parlamentare anticipate.

6. Pentru participare la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021, Comisia Electorală Centrală a înregistrat 23 de concurenți electorali, dintre care două blocuri electorale, 20 de partide politice și un candidat independent.

7. Pe 11 iulie 2021, în Republica Moldova au avut loc alegerile parlamentare anticipate în baza sistemului de vot proporțional, într-o circumscripție electorală națională.

8. Comisia Electorală Centrală a constatat că la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021 au participat 1 480 965 de alegători și rata participării a constituit 52,30%. Deoarece rata participării a depășit o treime din numărul total de alegători incluși în listele electorale, condiție impusă de articolul 99 din Codul electoral, prin Hotărârea nr. 5178 din 19 iulie 2021, Comisia Electorală Centrală a declarat valabile alegerile și a aprobat procesul-verbal privind totalizarea rezultatelor alegerilor.

9. Prin Hotărârea nr. 5179, Comisia Electorală Centrală a exclus din procesul de atribuire a mandatelor candidații care nu au trecut pragul minim de reprezentare stabilit la articolul 94 alin. (2) din Codul electoral, iar prin Hotărârea nr. 5180 din 19 iulie 2021, Comisia Electorală Centrală a stabilit numărul mandatelor de deputat în Parlamentul Republicii Moldova care le revin concurenților electorali în urma alegerilor.

10. Prin Hotărârea nr. 5181 din 19 iulie 2021, Comisia Electorală Centrală a atribuit mandatele de deputat în Parlamentul Republicii Moldova (anexa nr. 1) și a stabilit lista candidaților supleanți (anexa nr. 2).

11. De asemenea, prin Hotărârea nr. 5182 din 19 iulie 2021, Comisia Electorală Centrală a aprobat Raportul cu privire la rezultatele alegerilor parlamentare anticipate din 11 iulie 2021.

12. Hotărârile Comisiei Electorale Centrale nr. 5178, 5179, 5180, 5181 și 5182 din 19 iulie 2021, împreună cu anexele respective, au fost trimise Curții Constituționale pentru confirmarea rezultatelor alegerilor parlamentare anticipate din 11 iulie 2021, pentru validarea mandatelor de deputat în Parlamentul Republicii Moldova și pentru confirmarea listelor candidaților supleanți.

LEGISLAȚIA PERTINENTĂ

13. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 2

Suveranitatea și puterea de stat

„(1) Suveranitatea națională aparține poporului Republicii Moldova, care o exercită în mod direct și prin organele sale reprezentative, în formele stabilite de Constituție.

[...]”

HOTĂRÂRE CU PRIVIRE LA CONFIRMAREA REZULTATELOR ALEGERILOR
PARLAMENTARE ANTICIPATE DIN 11 IULIE 2021 ȘI LA VALIDAREA MANDATELOR
DEPUTAȚILOR ALEȘI

Articolul 38

Dreptul de vot și dreptul de a fi ales

„(1) Voința poporului constituie baza puterii de stat. Această voință se exprimă prin alegeri libere, care au loc în mod periodic prin sufragiu universal, egal, direct, secret și liber exprimat.

(2) Cetățenii Republicii Moldova au drept de vot de la vârsta de 18 ani, împliniți până în ziua alegerilor inclusiv, excepție făcând cei puși sub interdicție în modul stabilit de lege.

(3) Dreptul de a fi aleși le este garantat cetățenilor Republicii Moldova cu drept de vot, în condițiile legii.”

Articolul 60

Parlamentul, organ reprezentativ suprem și legislativ

„(1) Parlamentul este organul reprezentativ suprem al poporului Republicii Moldova și unica autoritate legislativă a statului.

(2) Parlamentul este compus din 101 deputați.”

Articolul 61

Alegerea Parlamentului

„(1) Parlamentul este ales prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat.

(2) Modul de organizare și de desfășurare a alegerilor este stabilit prin lege organică.

(3) Alegerile deputaților în Parlament se desfășoară în cel mult 3 luni de la expirarea mandatului sau de la dizolvarea Parlamentului precedent.”

Articolul 62

Validarea mandatului de deputat

„Curtea constituțională, la propunerea Comisiei Electorale Centrale, hotărăște validarea mandatului de deputat sau nevalidarea lui în cazul încălcării legislației electorale.”

Articolul 69

Mandatul deputaților

„(1) Deputații intră în exercițiul mandatului sub condiția validării.

[...].”

Articolul 135

Atribuțiile [Curții Constituționale]

„(1) Curtea Constituțională:

[...]

e) confirmă rezultatele alegerii Parlamentului și a Președintelui Republicii Moldova;

[...].”

HOTĂRÂRE CU PRIVIRE LA CONFIRMAREA REZULTATELOR ALEGERILOR
PARLAMENTARE ANTICIPATE DIN 11 IULIE 2021 ȘI LA VALIDAREA MANDATELOR
DEPUTAȚILOR ALEȘI

14. Prevederile relevante ale Codului electoral, adoptat prin Legea nr. 1381 din 21 noiembrie 1997, sunt următoarele:

Articolul 65

Totalizarea rezultatelor alegerilor de către Comisia Electorală Centrală

„[...]”

(2) În cazul alegerilor parlamentare, al alegerilor prezidențiale și al referendumurilor republicane, Comisia Electorală Centrală consemnează rezultatele totalizării voturilor pe țară în ansamblu într-un proces-verbal, care este semnat de către membrii comisiei, și întocmește un raport cu privire la rezultatele alegerilor. Copiile de pe procesul-verbal cu privire la totalizarea rezultatelor alegerilor se înmânează reprezentanților concurenților electorali și observatorilor la solicitarea acestora.

(3) În cazul dezacordului cu rezultatele preliminare ale votării, până la confirmarea rezultatelor de către instanțele abilitate, concurenții electorali pot solicita acestor instanțe să dispună renumărarea voturilor. Renumărarea poate fi dispusă de instanța abilitată cu confirmarea rezultatelor alegerilor pentru motive întemeiate ce afectează rezultatele votării și distribuirea mandatelor și va avea loc în cel mult 7 zile calendaristice de la data adoptării hotărârii privind renumărarea voturilor. Renumărarea se efectuează de către aceleași organe electorale, substituindu-se organele electorale vinovate de fraudă, procedura generală a renumărării fiind aprobată prin hotărâre a Comisiei Electorale Centrale.

(4) Actele menționate la alin.(2) vor fi prezentate Curții Constituționale, în cazul alegerilor Parlamentului și pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova, pentru confirmarea rezultatelor alegerilor și validarea mandatelor deputaților și a mandatului de Președinte al Republicii Moldova.”

Articolul 79

Alegerea Parlamentului

„(1) Parlamentul se alege prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat, pentru un mandat de 4 ani.

(2) Alegerea Parlamentului se efectuează într-o singură circumscripție electorală națională, în care se aleg 101 deputați.”

Articolul 94

Stabilirea pragului de reprezentare

„(1) După primirea proceselor-verbale ale consiliilor electorale de circumscripție, în care sunt indicate rezultatele numărării voturilor din toate circumscripțiile electorale, Comisia Electorală Centrală totalizează numărul de voturi valabil exprimate, obținut de fiecare partid sau altă organizație social-politică, de fiecare bloc electoral și de fiecare candidat independent, pentru a stabili dacă aceștia au atins pragul minim de reprezentare.

(2) Pragul minim de reprezentare constituie următoarele procente din voturile valabil exprimate în ansamblu pe țară:

- a) pentru un partid sau o altă organizație social-politică – 5 la sută;
- b) pentru un bloc electoral – 7 la sută;
- c) pentru un candidat independent – 2 la sută.

HOTĂRÂRE CU PRIVIRE LA CONFIRMAREA REZULTATELOR ALEGERILOR
PARLAMENTARE ANTICIPATE DIN 11 IULIE 2021 ȘI LA VALIDAREA MANDATELOR
DEPUTAȚILOR ALEȘI

(3) Partidele, alte organizații social-politice, blocurile electorale și candidații independenți care au întrunit un număr mai mic de voturi decât cel specificat la alin.(2) se exclud, printr-o hotărâre a Comisiei Electorale Centrale, din procesul de atribuire a mandatelor.”

Articolul 95

Numărarea mandatelor de deputat obținute de concurentul electoral

„(1) Numărul de mandate de deputat obținut de concurenții electorali se calculează de către Comisia Electorală Centrală prin împărțirea succesivă a numărului de voturi valabil exprimate pentru fiecare concurent electoral, cu excepția candidaților independenți, la 1, 2, 3, 4 etc. până la cifra ce corespunde numărului de mandate stabilit pentru Parlament.

(2) Din rezultatele tuturor împărțirilor și din numărul de voturi valabil exprimate pentru candidații independenți se iau în descresștere atâtea numere câte mandate de deputat urmează să fie distribuite. De câte numere din acest șir descrescător dispune partidul, altă organizație social-politică sau blocul electoral, atâtea mandate i se atribuie.

(3) Candidatul independent se consideră ales dacă numărul de voturi valabil exprimate obținute de el constituie cel puțin doi la sută din voturile valabil exprimate în ansamblu pe țară.”

Articolul 96

Atribuirea mandatelor de deputat

„(1) Mandatele de deputat se atribuie concurenților electorali de către Comisia Electorală Centrală în ordinea înscrierii lor în liste.

(2) Candidații incluși în listele concurenților electorali care au trecut pragul de reprezentare stabilit la art.94, dar nu au fost aleși, sunt declarați supleanți. Candidatul supleant va fi declarat ales de către Curtea Constituțională, la adresarea Comisiei Electorale Centrale, dacă, din anumite motive, un mandat de deputat aparținând partidului, altei organizații social-politice sau blocului electoral pe care îl reprezintă va deveni vacant. Candidatul supleant poate refuza mandatul de deputat, depunând o declarație în scris la Comisia Electorală Centrală.

(3) Dacă un partid, o altă organizație social-politică sau un bloc electoral obține un număr de mandate de deputat mai mare decât numărul candidaților incluși în listă, atunci partidului, organizației social-politice sau blocului electoral respectiv i se distribuie un număr de mandate egal cu numărul de candidați din listă.

(4) Mandatele de deputat rămase se redistribuie celorlalte partide, organizații social-politice sau blocuri electorale în modul stabilit la art.95 alin.(1). La fel se va proceda în cazul vacanței ulterioare a mandatelor de deputat, dacă concurentul electoral nu are candidați supleanți sau dacă devine vacant mandatul de deputat obținut de un candidat independent.”

Articolul 97

Confirmarea rezultatelor alegerilor și validarea mandatelor de deputat de către Curtea Constituțională

„(1) Comisia Electorală Centrală, în termen de 24 de ore de la totalizarea rezultatelor alegerilor, prezintă Curții Constituționale actele menționate la art.65, de asemenea listele de deputați aleși și de candidați supleanți.

HOTĂRÂRE CU PRIVIRE LA CONFIRMAREA REZULTATELOR ALEGERILOR
PARLAMENTARE ANTICIPATE DIN 11 IULIE 2021 ȘI LA VALIDAREA MANDATELOR
DEPUTAȚILOR ALEȘI

(2) În termen de 5 zile de la primirea actelor menționate de la Comisia Electorală Centrală, dar nu mai devreme de soluționarea definitivă de către instanțele de judecată a contestațiilor depuse conform procedurilor stabilite de legislație, Curtea Constituțională confirmă sau infirmă legalitatea alegerilor printr-un aviz. Concomitent, Curtea Constituțională validează, printr-o hotărâre, mandatele deputaților aleși și confirmă listele de candidați supleanți.

(3) În cazul în care alegerile sunt declarate legale, Comisia Electorală Centrală eliberează legitimații deputaților aleși.”

Articolul 98

Atestarea rezultatelor alegerilor de către Comisia Electorală Centrală

„(1) Procesul-verbal privind rezultatele alegerilor, însoțit de avizul Curții Constituționale prin care se confirmă legalitatea alegerilor, și hotărârea privind validarea a cel puțin 2/3 din numărul de mandate de deputat se transmit Parlamentului în termen de 2 zile. Copii de pe actele menționate și listele de candidați supleanți confirmate se transmit Comisiei Electorale Centrale și Președintelui Republicii Moldova. Avizul și hotărârea Curții Constituționale se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Comisia Electorală Centrală dispune publicarea rezultatelor finale ale alegerilor în termen de 24 de ore de la primirea actelor de la Curtea Constituțională.”

Articolul 100

Alegerile nule

„Dacă Curtea Constituțională stabilește că, în procesul alegerilor și/sau al numărării voturilor, au fost comise încălcări ale prezentului cod care au influențat rezultatele votării și atribuirea mandatelor, alegerile sunt declarate nule.”

15. Prevederile relevante ale Legii nr. 317 din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională sunt următoarele:

Articolul 4

Atribuțiile

„(1) Curtea Constituțională:

[...]

e) **confirmă rezultatele alegerii Parlamentului și [...] validează mandatele deputaților**

[...].”

16. Prevederile relevante ale Codului jurisdicției constituționale, adoptat prin Legea nr. 502 din 16 iunie 1995, sunt următoarele:

Articolul 4

Competența în materie a Curții Constituționale

„(1) În exercitarea jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională:

[...]

e) **confirmă rezultatele alegerii Parlamentului și a Președintelui Republicii Moldova, validează mandatele deputaților și al Președintelui Republicii Moldova;**

HOTĂRÂRE CU PRIVIRE LA CONFIRMAREA REZULTATELOR ALEGERILOR
PARLAMENTARE ANTICIPATE DIN 11 IULIE 2021 ȘI LA VALIDAREA MANDATELOR
DEPUTAȚILOR ALEȘI

[...]”

Articolul 62
Hotărârile

„Prin hotărâre, Curtea Constituțională:

[...]

d) confirmă rezultatele alegerii Parlamentului și a Președintelui Republicii Moldova;

[...]”

ÎN DREPT

17. Din conținutul sesizării, Curtea observă că aceasta vizează confirmarea rezultatelor alegerilor parlamentare anticipate din 11 iulie 2021 și validarea mandatelor deputaților aleși.

Aprecierea Curții

I. COMPETENȚA CURȚII CONSTITUȚIONALE

18. Potrivit articolelor 62, 135 alin. (1) lit. e) din Constituție, 4 alin. (1) lit. e) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, 4 alin. (1) lit. e) și 38 alin. (3) din Codul jurisdicției constituționale, confirmarea rezultatelor alegerilor parlamentare și validarea mandatelor deputaților aleși ține de competența Curții Constituționale.

19. În jurisprudența sa, Curtea a clarificat inadvertențele referitoare la categoria actului pe care trebuie să-l adopte în procesul validării alegerilor. Articolul 97 alin. (2) din Codul electoral stabilește că „Curtea Constituțională confirmă sau infirmă legalitatea alegerilor printr-un aviz. Concomitent, Curtea Constituțională validează, printr-o hotărâre, mandatele deputaților aleși și confirmă listele de candidați supleanți”. În același timp, articolul 62 din Codul jurisdicției constituționale stabilește că „prin hotărâre, Curtea Constituțională: [...] d) confirmă rezultatele alegerii Parlamentului [...]”. Curtea a menționat că jurisdicția constituțională este exercitată în baza Constituției, Legii cu privire la Curtea Constituțională și al Codului jurisdicției constituționale (a se vedea articolul 1 din Codul jurisdicției constituționale). Astfel, potrivit articolelor 62, 135 alin. (1) lit. e) din Constituție, 4 alin. (1) lit. e) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, 4 alin. (1) lit. e) și 38 alin. (3) din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională confirmă rezultatele alegerilor parlamentare și validează mandatele de deputat. Prin urmare, la confirmarea rezultatelor alegerilor parlamentare și la validarea mandatelor de deputat, Curtea adoptă o hotărâre ca act de jurisdicție constituțională (a se vedea, *mutatis mutandis*, HCC nr. 30 din 10 decembrie 2020, §§ 19-21).

20. Curtea reține că, potrivit articolului 65 alin. (2) din Codul electoral, în cazul alegerilor parlamentare, Comisia Electorală Centrală consemnează

HOTĂRÂRE CU PRIVIRE LA CONFIRMAREA REZULTATELOR ALEGERILOR
PARLAMENTARE ANTICIPATE DIN 11 IULIE 2021 ȘI LA VALIDAREA MANDATELOR
DEPUTAȚILOR ALEȘI

rezultatele totalizării voturilor pe țară în ansamblu într-un proces-verbal, care este semnat de către membrii comisiei, și întocmește un raport cu privire la rezultatele alegerilor.

21. În baza articolelor 65 alin. (4) și 97 alin. (1) din Codul electoral, Comisia Electorală Centrală îi prezintă Curții Constituționale, în termen de 24 de ore de la totalizarea rezultatelor alegerilor, actele menționate și listele deputaților aleși, în vederea confirmării rezultatelor alegerilor și a validării mandatelor deputaților aleși.

22. În continuare, articolul 97 alin. (2) din Codul electoral stabilește că în termen de 5 zile de la primirea actelor menționate de la Comisia Electorală Centrală, dar nu mai devreme de soluționarea definitivă de către instanțele de judecată a contestațiilor depuse conform procedurilor stabilite de legislație, Curtea Constituțională confirmă sau infirmă legalitatea alegerilor, validează mandatele deputaților aleși și confirmă listele de candidați supleanți.

23. De asemenea, potrivit articolului 65 alin. (3) din Codul electoral, în cazul dezacordului cu rezultatele preliminare ale votării, până la confirmarea rezultatelor de către instanțele abilitate, concurenții electorali le pot solicita acestor instanțe să dispună renumărarea voturilor. Renumărarea poate fi dispusă de instanța abilitată cu confirmarea rezultatelor alegerilor (în acest caz, Curtea Constituțională) pentru motive întemeiate care afectează rezultatele votării și distribuirea mandatelor și are loc în cel mult șapte zile calendaristice de la data adoptării hotărârii privind renumărarea voturilor. Renumărarea se efectuează de aceleași organe electorale, substituindu-se organele electorale vinovate de fraudă, iar procedura generală a renumărării fiind aprobată prin hotărâre a Comisiei Electorale Centrale.

24. În jurisprudența sa, Curtea a menționat că hotărârile judecătorești definitive privind constatarea legalității actelor și a acțiunilor/inacțiunilor organelor electorale sau a acțiunilor concurenților electorali dispun de autoritatea de lucru judecat. Astfel, Curtea nu poate decât să manifeste deferență față de considerentele acestor hotărâri judecătorești. Ea nu este competentă să se pronunțe în privința pertinentei și a concludenței probelor administrate în procesele judiciare care au avut ca obiect examinarea legalității actelor și a acțiunilor organelor electorale sau a acțiunilor concurenților electorali (HCC nr. 4 din 9 martie 2019, § 18; HCC nr. 8 din 24 martie 2020, § 33).

25. Articolul 135 alin. (1) lit. e) din Constituție și articolul 100 din Codul electoral îi acordă Curții Constituționale competența anulării alegerilor doar în cazurile în care în procesul electoral, în ziua alegerilor și/sau la numărarea voturilor au fost comise încălcări care au influențat rezultatele votării și atribuirea mandatelor. De asemenea, potrivit articolului 62 din Constituție, Curtea Constituțională, la propunerea Comisiei Electorale Centrale, hotărăște validarea mandatului de deputat sau nevalidarea lui în cazul încălcării legislației electorale. Sub acest aspect, Curtea a menționat, în jurisprudența sa, că în timpul unei campanii electorale pot avea loc încălcări, dar valabilitatea alegerilor depinde de amploarea neregulilor constatate de către autoritățile statului. În acest context, Curtea a reținut că: (1) anularea

HOTĂRÂRE CU PRIVIRE LA CONFIRMAREA REZULTATELOR ALEGERILOR
PARLAMENTARE ANTICIPATE DIN 11 IULIE 2021 ȘI LA VALIDAREA MANDATELOR
DEPUTAȚILOR ALEȘI

alegerilor poate să intervină numai în cazul în care votarea și constatarea rezultatelor au avut loc prin fraudă; (2) nu orice fraudă din procesul electoral este echivalentă cu fraudarea alegerilor, ci numai fraudă care este de natură să influențeze rezultatele alegerilor; (3) cererea de anulare a alegerilor trebuie motivată și însoțită de dovezile pe care se bazează (HCC nr. 29 din 9 decembrie 2014, §§ 72-73; HCC nr. 4 din 9 martie 2019, § 19; HCC nr. 30 din 10 decembrie 2020, § 18).

26. Sub acest aspect, și Curtea Europeană a Drepturilor Omului a menționat într-un caz relevant că pentru a anula rezultatele alegerilor într-o circumscripție electorală, Curtea Constituțională trebuie să stabilească dacă presupusele încălcări au existat în realitate și, în eventualitatea unui răspuns afirmativ, dacă acestea au fost suficient de grave pentru a influența rezultatele alegerilor în măsura în care să facă imposibilă stabilirea opiniei electoratului (*Kerimli și Alibeyli v. Azerbaidjan*, 10 ianuarie 2012, § 38).

27. Astfel, Curtea constată că, în conformitate cu prevederile constituționale și legale menționate, ea este competentă să examineze respectarea procedurii de organizare și de desfășurare a alegerilor parlamentare anticipate din 11 iulie 2021, să confirme sau să infirme rezultatele acestora, precum și să valideze mandatele deputaților aleși. De asemenea, Curtea are competența să dispună renumărarea voturilor dacă constată că există motive întemeiate care influențează rezultatele votării și distribuirea mandatelor.

28. Prin urmare, având în vedere materialele prezentate de către Comisia Electorală Centrală și hotărârile definitive ale instanțelor judecătorești, Curtea va examina dacă alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021 s-au desfășurat în conformitate cu prevederile constituționale și va examina dacă există încălcări care pot influența rezultatul final al acestora și distribuirea mandatelor.

II. CONFIRMAREA LEGALITĂȚII ALEGERILOR PARLAMENTARE ANTICIPATE DIN 11 IULIE 2021

II.1. Rezultatele totalizate de Comisia Electorală Centrală

29. După totalizarea rezultatelor alegerilor parlamentare anticipate din 11 iulie 2021, Comisia Electorală Centrală a constatat că, în ansamblu, concurenții electorali au obținut 1 467 216 voturi valabil exprimate. Trei concurenți electorali au trecut pragul minim de reprezentare: Partidul politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”, Blocul electoral al Comuniștilor și Socialiștilor și Partidul politic „Șor”.

30. Prin Hotărârea nr. 5180 din 19 iulie 2021, Comisia Electorală Centrală a stabilit numărul mandatelor de deputat ce le revin concurenților electorali care au trecut pragul minim de reprezentare, după cum urmează: Partidul politic „Partidul Acțiune și Solidaritate” – 63 de mandate; Blocul electoral al Comuniștilor și Socialiștilor – 32 de mandate; Partidul politic „Șor” – 6 mandate.

HOTĂRÂRE CU PRIVIRE LA CONFIRMAREA REZULTATELOR ALEGERILOR
PARLAMENTARE ANTICIPATE DIN 11 IULIE 2021 ȘI LA VALIDAREA MANDATELOR
DEPUTAȚILOR ALEȘI

31. În acest sens, Comisia Electorală Centrală i-a prezentat Curții Constituționale lista deputaților aleși, în vederea validării mandatelor acestora, și lista candidaților supleanți pentru a fi confirmată.

II.2. Pretinsele încălcări invocate de către concurenții electorali

32. Candidatul electoral Partidului politic „Noua Opțiune Istorică”, care nu a trecut pragul de reprezentare, a formulat o contestație prin care a solicitat: (1) constatarea fraudării rezultatelor alegerilor din 11 iulie 2021; (2) renumărarea buletinelor de vot din ziua alegerilor și (3) anularea rezultatelor alegerilor.

33. Prin Decizia nr. 116 din 20 iulie 2021, Curtea a respins cererea de renumărare a voturilor.

34. Referitor la solicitarea de constatare a fraudării alegerilor și la cererea de anulare a rezultatelor, Partidul politic „Noua Opțiune Istorică” a invocat utilizarea resurselor administrative de către Partidul politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”, în special, utilizarea imaginii Președintelui Republicii în campania electorală.

35. Partidul politic „Noua Opțiune Istorică” a susținut că unele posturi de televiziune au favorizat anumiți concurenți electorali, în detrimentul altora.

36. De asemenea, Partidul politic „Noua Opțiune Istorică” a invocat că a fost lipsit de identitate electorală, pentru că i-a fost interzis să folosească denumirea „Partidul Alternativă și Șanse” cu abrevierea „PAȘ”. În opinia Partidului politic „Noua Opțiune Istorică”, abrevierea „PAȘ” nu era aptă să creeze vreo confuzie cu abrevierea „PAS”, folosită de Partidul politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”.

II.3. Contestațiile electorale soluționate de către autoritățile competente

37. Curtea constată că, pe parcursul campaniei electorale și în ziua alegerilor, la Comisia Electorală Centrală au fost depuse mai multe contestații care puneau în discuție pretinse încălcări comise în cadrul alegerilor: e.g. utilizarea resurselor administrative de către concurenții electorali în cadrul campaniei electorale, prin implicarea aleșilor locali și utilizarea imaginii acestora; incitarea la ură și răspândirea informațiilor cu conținut discriminatoriu; utilizarea imaginii șefului statului în materialele de publicitate electorală ale unui concurent electoral; afișajul electoral neautorizat; utilizarea fondurilor financiare și materiale nedeclarate; coruperea alegătorilor; agitație în ziua alegerilor și în ziua anterioară alegerilor; acțiuni contrare legii ale birourilor electorale ale secțiilor de votare.

38. Potrivit Raportului prezentat de Comisia Electorală Centrală, contestațiile au fost examinate în conformitate cu prevederile Capitolului 12 Secțiunea 1 din Codul electoral și prevederile Regulamentului privind procedura de examinare și soluționare a contestațiilor de către organele

HOTĂRÂRE CU PRIVIRE LA CONFIRMAREA REZULTATELOR ALEGERILOR
PARLAMENTARE ANTICIPATE DIN 11 IULIE 2021 ȘI LA VALIDAREA MANDATELOR
DEPUTAȚILOR ALEȘI

electorale în perioada electorală, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3353/2010. În Raportul Comisiei Electorale Centrale se menționează că din 26 de contestații înregistrate, la 12 s-a dat răspuns prin scrisori, iar 14 au fost transmise spre examinare după competență Inspectoratului General al Poliției, Procuraturii Generale, Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurării Egalității, Procuraturii Anticorupție și consiliilor electorale de circumscripție.

39. Conform informației prezentate de Comisia Electorală Centrală, în afară de contestații, au fost depuse 173 de sesizări, dintre care 151 înaintate de concurenți electorali, 9 de către alegători, 7 din partea autorităților publice, 2 din partea observatorilor naționali.

40. Autorii sesizărilor au semnalat următoarele probleme:

- interdicția autorităților din raionul Basarabeasca de a permite unui concurent electoral accesul în localitate pentru a desfășura campania electorală;
- pretinse încălcări comise de organul de conducere al unui concurent electoral în acțiunile sale privind desemnarea candidaților în alegeri, cu solicitarea de a-l exclude din campania electorală;
- pretinse acțiuni de implicare a observatorilor asociației „Promo-LEX” în campania unui concurent electoral;
- pretinse abuzuri din partea „autorităților” din stânga Nistrului, manifestate inclusiv prin interdicția de a permite accesul pe teritoriul din stânga Nistrului;
- pretinse acțiuni de agitație electorală cu implicarea cetățenilor străini ale unui concurent electoral;
- pretinse acțiuni de încălcare a legislației privind finanțarea campaniei electorale de către unii concurenți electorali;
- pretinse acțiuni de corupere a alegătorilor;
- pretinsa implicare a oficialilor străini în campania electorală și susținerea unor concurenți electorali;
- pretinse acțiuni de transportare a alegătorilor la secțiile de votare;
- pretinsa încălcare a legislației cu privire la întruniri și acțiuni de agitație electorală ilegale;
- pretinse acțiuni de susținere de către șeful statului a unui concurent electoral și transfer de imagine;
- pretinsa utilizare a resurselor administrative de către candidații la funcția de deputat.

41. Potrivit raportului prezentat, Comisia Electorală Centrală a răspuns la sesizări prin scrisori, iar sesizările care puneau în discuție fapte care puteau constitui contravenții sau infracțiuni au fost redirecționate organelor competente.

42. Conform informației prezentate, în perioada electorală, Comisia Electorală Centrală a fost parte în mai multe cauze care aveau ca obiect contestarea acțiunilor/inacțiunilor, scrisorilor și hotărârilor adoptate. Cinci cauze în care s-a solicitat anularea în parte a hotărârilor Comisiei Electorale Centrale nr. 4966/2021 și nr. 4974/2021 au fost conexe într-un singur set de

HOTĂRÂRE CU PRIVIRE LA CONFIRMAREA REZULTATELOR ALEGERILOR
PARLAMENTARE ANTICIPATE DIN 11 IULIE 2021 ȘI LA VALIDAREA MANDATELOR
DEPUTAȚILOR ALEȘI

proceduri. De asemenea, au fost examinate într-un singur set de proceduri două cauze în care s-a contestat hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 5060/2021.

43. Ca urmare a examinării litigiilor electorale, instanțele de judecată s-au pronunțat asupra tuturor cauzelor în modul următor: în privința a șapte cauze, instanțele de judecată au emis încheieri privind declararea inadmisibilității acțiunilor depuse; în alte șapte cauze, instanțele de judecată au emis hotărâri prin care acțiunile au fost respinse; în trei cauze, acțiunile au fost admise de către instanță și emise două hotărâri în obligare și o hotărâre de anulare parțială a actului administrativ.

44. Pentru examinarea prezentei sesizări, Curtea a solicitat de la Curtea Supremă de Justiție, de la Curtea de Apel Chișinău și de la Judecătoria Chișinău să-i comunice dacă pe rolul instanțelor există dosare pendinte care au ca obiect contestații în materie electorală. Din informațiile prezentate Curții rezultă că pe rolul instanțelor de judecată nu există dosare pendinte care au ca obiect contestații în materie electorală și toate hotărârile judecătorești în această materie au rămas definitive.

II.4. Concluziile observatorilor

Misiunea Electorală a Francofoniei¹

45. Potrivit constatărilor și concluziilor preliminare ale Misiunii Electorale a Francofoniei, alegerile din 11 iulie 2021 marchează o etapă importantă în viața politică a Republicii Moldova. Misiunea Electorală a Francofoniei consideră că alegerile s-au desfășurat în mod liber, corect și transparent, în conformitate cu cadrul legal în vigoare.

46. În special, Misiunea Electorală a Francofoniei a constatat următoarele:

- secțiile de votare s-au deschis și s-au închis la orele legale;
- secțiile de votare au fost dotate cu materialele necesare și au fost bine organizate;
- măsurile de protecție împotriva COVID-19 au fost implementate în mod sistematic;
- funcționarii secțiilor de votare au dat dovadă de o bună cunoaștere a procedurilor și au asigurat buna desfășurare a votului;
- în toate secțiile de votare au fost prezenți observatori din partea partidelor politice și a societății civile, dar aproape întotdeauna au fost prezente doar anumite partide;
- forțele de securitate au fost prezente în mod vizibil în unele locuri, în special în apropierea celor 41 de secții de votare rezervate locuitorilor din regiunea transnistreană, dar fără a interveni în desfășurarea votului;
- votul s-a desfășurat într-o atmosferă calmă.

47. Misiunea a remarcat câteva caracteristici remarcabile ale procesului de votare: înregistrarea video continuă a operațiunilor de votare și de

¹ <https://bit.ly/3rkMLfD>

HOTĂRÂRE CU PRIVIRE LA CONFIRMAREA REZULTATELOR ALEGERILOR
PARLAMENTARE ANTICIPATE DIN 11 IULIE 2021 ȘI LA VALIDAREA MANDATELOR
DEPUTAȚILOR ALEȘI

numărare a voturilor, actualizarea regulată a prezenței la vot și a rezultatelor pe site-ul Comisiei Electorale Centrale, care contribuie la transparența operațiunilor electorale, sistemul de urne mobile, care permite persoanelor care nu se pot deplasa să voteze; închiderea operațiunilor de votare și numărarea voturilor s-au desfășurat în conformitate cu procedurile legale.

*Misiunea Internațională de Observare a Alegerilor*²

48. Misiunea Internațională de Observare a Alegerilor [observatorii Biroului OSCE pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului, cei ai Adunării Parlamentare a OSCE, cei ai Adunării Parlamentare a Consiliului Europei și cei ai Parlamentului European] a menționat în raportul preliminar că alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie au fost bine gestionate.

49. Libertățile fundamentale au fost în mare măsură respectate. În timp ce organele electorale inferioare s-au bucurat de încredere, hotărârile cheie ale Comisiei Electorale Centrale au ridicat întrebări despre imparțialitatea instituției.

50. Candidații au avut oportunități suficiente pentru activități de campanie, iar alegătorilor li s-a oferit o gamă largă de alternative. Lipsa unei supravegheri eficiente a finanțării campaniei a lăsat neabordate potențialele încălcări.

51. Numeroase dezbateri televizate au oferit alegătorilor posibilitatea să fie informați cu privire la politicile concurenților, dar majoritatea știrilor monitorizate au dat dovadă de părtinire.

52. Cadrul legal nu reglementează în mod adecvat soluționarea disputelor electorale, iar gestionarea contestațiilor electorale a evidențiat în continuare importanța consolidării independenței judiciare.

53. Ziua alegerilor a decurs calm, transparent și procesul a fost evaluat în general pozitiv, în pofida cazurilor izolate de supraaglomerare și nerespectare a procedurilor.

*Misiunea de monitorizare a alegerilor „Rețeaua Europeană a Organizațiilor de Monitorizare a Alegerilor” (ENEMO)*³

54. Alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021 au fost competitive, iar drepturile fundamentale au fost respectate.

55. Cadrul legal existent este în conformitate cu standardele internaționale și poate asigura desfășurarea unor alegeri democratice, dacă este pus în aplicare în modul corespunzător.

56. S-au identificat nereguli legate în principal de accesibilitatea secțiilor de votare, măsurile de prevenire COVID-19, secretul votului, prezența materialelor de campanie în apropierea secțiilor de votare etc. De asemenea, în două secții de votare a fost observată transportarea organizată a alegătorilor.

² <https://bit.ly/2UqGnHy>

³ <https://bit.ly/3rn2YAV>

HOTĂRÂRE CU PRIVIRE LA CONFIRMAREA REZULTATELOR ALEGERILOR
PARLAMENTARE ANTICIPATE DIN 11 IULIE 2021 ȘI LA VALIDAREA MANDATELOR
DEPUTAȚILOR ALEȘI

57. Toți candidații au putut face campanie în mod liber, iar libertatea de exprimare a fost respectată. Cu toate acestea, mulți interlocutori ENEMO și-au exprimat îngrijorarea că scrutinul a fost afectat de tactici de dezinformare și discursuri de ură.

58. Au existat o serie de probleme, cum ar fi lipsa de claritate referitor la autoritățile competente să soluționeze plângerile și la procedurile care trebuie aplicate. Această lipsă de claritate a condus la soluționarea întârziată a unor litigii electorale.

Misiunea de observare a Comunității Statelor Independente (CSI)⁴

59. Misiunea de observare a Comunității Statelor Independente a menționat că alegerile parlamentare anticipate s-au desfășurat în conformitate cu prevederile legii. Pentru alegătorii din stânga Nistrului, Comisia Electorală Centrală a decis deschiderea a 41 de secții de votare. Alegătorii au fost informați despre agitație.

60. În ziua alegerilor, observatorii internaționali din partea Misiunii Comunității Statelor Independente au monitorizat 452 de secții de votare. În contextul pandemiei COVID-19, au fost îndeplinite condițiile de prevenire și de combatere a virusului, secțiile de vot au fost aprovizionate cu măști de protecție.

61. Misiunea de observare a Comunității Statelor Independente a conchis că alegerile s-au desfășurat în mod corect. Nu au fost depistate încălcări, iar standardele democratice și prevederile legii au fost respectate.

Misiunea de observare „Promo-LEX”

62. Misiunea de observare „Promo-LEX” i-a trimis Curții cinci rapoarte care descriu modul de desfășurare a campaniei electorale și organizarea procesului de votare în ziua alegerilor.

63. „Promo-LEX” a menționat că data alegerilor, stabilită pentru 11 iulie 2021, după 74 de zile de la dizolvarea Parlamentului, corespunde prevederilor Codului electoral. Decretul privind dizolvarea Parlamentului a intrat în vigoare la 28 aprilie 2021, fiind publicat în Monitorul Oficial la 30 aprilie 2021.

64. Pentru scrutinul parlamentar anticipat din 11 iulie 2021 au fost înregistrați 23 de concurenți, dintre care: două blocuri electorale, 20 de partide și alte organizații social-politice și un candidat independent. Astfel, „Promo-LEX” a constatat caracterul competitiv al alegerilor.

65. Pe parcursul zilei alegerilor, până la ora 22.30, au fost recepționate un număr de 538 de semnalări, dintre care 459 au fost calificate drept incidente de către echipa centrală a Misiunii de observare „Promo-LEX”. Numărul incidentelor din ziua alegerilor parlamentare a fost în scădere nesemnificativă comparativ cu scrutinul prezidențial din toamna anului 2020 (turul I cu (-22)

⁴ <https://bit.ly/2V21HmE>

HOTĂRÂRE CU PRIVIRE LA CONFIRMAREA REZULTATELOR ALEGERILOR
PARLAMENTARE ANTICIPATE DIN 11 IULIE 2021 ȘI LA VALIDAREA MANDATELOR
DEPUTAȚILOR ALEȘI

și Turul II cu (-40) incidente). Pe parcursul zilei alegerilor, în secțiile observate, votarea în general a fost organizată în mod eficient. În același timp, procesul de filmare a operațiunilor electorale a fost, pe alocuri, unul lipsit de continuitate, iar SIAS Alegeri a manifestat disfuncționalități sporadice.

66. De asemenea, observatorii au raportat cazuri particulare de agitație electorală. Suspiciunile privind oferirea de recompense și transportarea organizată a alegătorilor au caracterizat în special procesul electoral desfășurat în contextul participării la vot a cetățenilor din regiunea transnistreană.

67. Secretul votului a fost afectat de incidența sporită a numărului de cazuri de fotografiere a opțiunii de vot a alegătorilor. Procesul de observare a cunoscut situații izolate de intimidare a observatorilor „Promo-LEX” de către unii funcționari electorali. Numărarea voturilor a fost, în general, rapidă și calmă.

68. În ziua alegerilor, Misiunea de observare „Promo-LEX” a efectuat și numărarea în paralel a voturilor. Totalizarea preliminară s-a efectuat în baza rezultatelor din procesele verbale transmise prin SMS de către observatorii din secțiile de votare, iar totalizarea finală s-a efectuat în urma verificării proceselor verbale pe suport de hârtie sau fotografiate. Rezultatele numărării în paralel a buletinelor de vot nu au indicat asupra unor diferențe majore între datele finale prezentate de Comisia Electorală Centrală și datele finale ale „Promo-LEX”.

II.5. Concluziile Curții

69. Potrivit articolului 2 din Constituție, suveranitatea națională îi aparține poporului Republicii Moldova, care o exercită în mod direct și prin organele sale reprezentative, în formele stabilite de Constituție. Astfel, prevederile articolului 2 trebuie aplicate în coroborare cu prevederile articolului 38 din Constituție, care stabilesc faptul că voința poporului constituie baza puterii de stat, aceasta fiind exprimată prin alegeri libere, care au loc în mod periodic, prin sufragiu universal, egal, direct, secret și liber exprimat.

70. Articolul 3 din Protocolul nr. 1 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului stabilește obligația pozitivă a statelor de a organiza alegeri care să asigure libera exprimare a opiniei poporului. Curtea Europeană a subliniat, în mod constant, faptul că respectarea drepturilor garantate de articolul 3 din Protocolul nr. 1 este crucială pentru menținerea unei democrații eficiente, guvernate de preeminența dreptului (*Hirst v. Regatul Unit (nr. 2)* [MC], 6 octombrie 2005, § 58). Dreptul de a alege și de a fi ales, garantat de articolul 3 din Protocolul nr. 1, nu este unul absolut. Totuși, autoritățile trebuie să se asigure că condițiile impuse pentru exercitarea acestuia nu îi afectează esența. Aceste condiții nu trebuie să împiedice exprimarea liberă a poporului la alegerea legislativului – cu alte cuvinte, ele nu trebuie să anuleze nevoia menținerii integrității și a efectivității procesului electoral, în vederea stabilirii voinței poporului (*Hirst v. Regatul Unit (nr. 2)* [MC], 6 octombrie 2005, § 62).

HOTĂRÂRE CU PRIVIRE LA CONFIRMAREA REZULTATELOR ALEGERILOR
PARLAMENTARE ANTICIPATE DIN 11 IULIE 2021 ȘI LA VALIDAREA MANDATELOR
DEPUTAȚILOR ALEȘI

71. Dreptul de a fi ales, care este inerent unui regim cu adevărat democratic, ar fi iluzoriu dacă persoana ar putea fi lipsită de acesta, în mod arbitrar, în orice moment. Deși este adevărat că statele dispun de o marjă largă de apreciere atunci când stabilesc condițiile de eligibilitate, principiul garantării efective a drepturilor reclamă ca procedura prin care se evaluează eligibilitatea unui candidat să prevadă garanții suficiente pentru a fi prevenite deciziile arbitrare (*Podkolzina v. Letonia*, 9 aprilie 2002, § 35).

72. Potrivit jurisprudenței Curții Europene, obligația de prevenire a arbitrarului nu este incidentă doar în procedurile cu privire la condițiile de eligibilitate a unui candidat, ci și în procedurile de verificare sau de invalidare a rezultatelor alegerilor (*Kovach v. Ucraina*, 7 februarie 2008, § 55; *Namat Aliyev v. Azerbaidjan*, 8 aprilie 2010, § 72).

73. În cauza *Kerimli și Alibeyli v. Azerbaidjan*, 10 ianuarie 2012, §§ 38-42, Curtea Europeană a constatat încălcarea articolului 3 din Protocolul nr. 1 la Convenție, din cauza faptului că Curtea Constituțională a statului reclamat a anulat rezultatele alegerilor parlamentare în două circumscricții, fără a stabili cu precizie dacă încălcările constatate au fost suficient de grave pentru a influența rezultatele alegerilor, în măsura în care să facă imposibilă stabilirea opiniei electoratului în fiecare dintre aceste circumscricții. Simplul fapt al inițierii unor anchete penale nu constituia un motiv relevant pentru anularea alegerilor.

74. În prezenta cauză, Curtea observă că Partidului politic „Noua Opțiune Istorică” a solicitat să fie declarate nule alegerile din motivul pretensei utilizării a resurselor administrative de Partidul politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”, în special, utilizarea imaginii Președintelui Republicii în campania electorală. Partidul politic „Noua Opțiune Istorică” a susținut că unele posturi de televiziune au favorizat pe unii concurenți electorali în detrimentul altora. De asemenea, Partidul politic „Noua Opțiune Istorică” a criticat și faptul că i-a fost interzis să folosească denumirea „Partidul Alternativă și Șanse” cu abrevierea „PAȘ”.

75. Curtea menționează că, în pofida acestor afirmații, pretensele încălcări menționate de Partidul politic „Noua Opțiune Istorică” nu au fost constatate și probate în modul stabilit de legislație. Nu a fost prezentat vreun act constatator sau vreo hotărâre judecătorească care să confirme utilizarea resurselor administrative sau încălcarea imparțialității politice de către reprezentanții mass-media.

76. Cu privire la interzicerea utilizării denumirii „Partidul Alternativă și Șanse” cu abrevierea „PAȘ”, Curtea observă că prin Decizia Curții Supreme de Justiție din 2 iulie 2021 a fost menținută Decizia Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2021, în care s-a constatat că simbolul electoral „/paș/” propus de Partidul politic „Noua Opțiune Istorică” creează confuzie cu simbolul „/pas/” care este utilizat de Partidul politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”. În special, instanțele de judecată au reținut că, referitor la gradul de similitudine al simbolurilor electorale „/pas/” și „/paș/”, deosebirea constă doar în literele „s” și „ș”, care sunt asemănătoare. Instanțele de judecată au menționat că ambele simboluri folosesc aceeași combinație de litere, fiind

HOTĂRÂRE CU PRIVIRE LA CONFIRMAREA REZULTATELOR ALEGERILOR
PARLAMENTARE ANTICIPATE DIN 11 IULIE 2021 ȘI LA VALIDAREA MANDATELOR
DEPUTAȚILOR ALEȘI

utilizat același stil de formatare, aceeași dimensiune și aceeași amplasare în spațiu, de natură să creeze o confuzie pentru alegători, atât din punct de vedere al percepției vizuale, cât și din punct de vedere fonetic.

77. Curtea reiterează că orice hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă în privința legalității actelor emise de autorități dispune de autoritatea lucrului judecat și implică respectul pentru principiul *res judicata* (HCC nr. 30 din 10 decembrie 2020, § 48). Prin urmare, Curtea manifestă deferență față de considerentele acestor hotărâri judecătorești.

78. Din perspectiva controlului efectuat de către Curtea Constituțională, circumstanțele invocate în motivarea cererii de către Partidul politic „Noua Opțiune Istorică” nu conduc la anularea alegerilor, pentru că nu s-au constatat încălcări de natură să influențeze rezultatele votării și atribuirea mandatelor. Astfel, Curtea respinge ca nefondată contestația formulată de Partidul politic „Noua Opțiune Istorică”.

79. Prin urmare, Curtea confirmă că alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021 au fost organizate și desfășurate în mod corect, prin sufragiu universal, egal, direct, secret și liber exprimat.

III. VALIDAREA MANDATELOR DEPUTAȚILOR ALEȘI ȘI CONFIRMAREA LISTELOR CANDIDAȚILOR SUPLEANȚI

80. Articolul 69 alin. (1) din Constituție stabilește că deputații intră în exercițiul mandatului lor sub condiția validării. Astfel, potrivit articolului 62 din Constituție, la propunerea Comisiei Electorale Centrale, Curtea Constituțională hotărăște validarea mandatului de deputat sau nevalidarea lui, în cazul încălcării legislației electorale.

81. Codul electoral reglementează la articolul 95 modalitatea numărării mandatelor de deputat obținute de către concurenții electorali.

82. Curtea constată că, potrivit Hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 5180 din 19 iulie 2021, ca urmare a rezultatelor alegerilor parlamentare anticipate și a repartizării mandatelor de deputat, Partidul politic „Partidul Acțiune și Solidaritate” a obținut 63 de mandate, Blocul electoral al Comuniștilor și Socialiștilor a obținut 32 de mandate, iar Partidul politic „Șor” a obținut 6 mandate.

83. Curtea constată că, prin Hotărârea nr. 5181 din 19 iulie 2021, Comisia Electorală Centrală a adoptat următoarea listă a concurenților electorali, cărora li s-au atribuit mandate de deputat în Parlamentul Republicii Moldova potrivit rezultatelor alegerilor parlamentare anticipate din 11 iulie 2021:

PARTIDUL POLITIC „PARTIDUL ACȚIUNE ȘI SOLIDARITATE”

1. Grosu Igor	33. Canațui Oleg
2. Gavrilița Natalia	34. Talmazan Igor
3. Popșoi Mihail	35. Morozova Marina
4. Litvinenco Sergiu	36. Qatrawi Ersilia
5. Spînu Andrei	37. Novac Larisa

HOTĂRÂRE CU PRIVIRE LA CONFIRMAREA REZULTATELOR ALEGERILOR
PARLAMENTARE ANTICIPATE DIN 11 IULIE 2021 ȘI LA VALIDAREA MANDATELOR
DEPUTAȚILOR ALEȘI

6. Nicolaescu-Onofrei Liliana	38. Lazarencu Sergiu
7. Gherman Doina	39. Cheptonar Andrian
8. Bolea Vladimir	40. Gonța Maria
9. Roșca Veronica	41. Marcoci Boris
10. Carp Lilian	42. Băluțel Adrian
11. Davidovici Natalia	43. Cătănoi Artemie
12. Stamate Olesea	44. Coșeru Ina
13. Voloh Larisa	45. Pancu Maria
14. Perciun Dan	46. Șpac Ion
15. Groza Ion	47. Babici Ion
16. Pâslariuc Virgiliu	48. Munteanu-Pojoga Angela
17. Manic Valentina	49. Spînu Victor
18. Șoimaru Vasile	50. Nistor Marcela
19. Alaiba Dumitru	51. Vasiloii Rosian
20. Marian Radu	52. Sinchevici Eugeniu
21. Sajin Galina	53. Păsat Iurie
22. Frunze Petru	54. Ichim Gheorghe
23. Nantoi Oazu	55. Chiriac Igor
24. Grădinaru Vasile	56. Dascălu Iulia
25. Mija Artur	57. Bandalac Efimia
26. Racu Ana	58. Grosu Liliana
27. Druță Mihail	59. Agheorghiesei Gheorghe
28. Adam Marcela	60. Popa Zinaida
29. Belii Adrian	61. Cazacu Victoria
30. Cușnir Mariana	62. Jacot Vitalie
31. Budianschi Dumitru	63. Istratii Dorian
32. Trubca Alexandr	

BLOCUL ELECTORAL AL COMUNIȘTILOR ȘI SOCIALIȘTILOR

1. Voronin Vladimir	17. Gagauz Fiodor
2. Dodon Igor	18. Muduc Valeriu
3. Greceanii Zinaida	19. Răileanu Adela
4. Batrîncea Vlad	20. Darovannaia Alla
5. Reidman Oleg	21. Bolea Vasile
6. Țârdea Bogdat	22. Odnostalco Vladimir
7. Dolință Alla	23. Sibova Inga
8. Pilipețcaia Alla	24. Burduja Petru
9. Bodnarenco Elena	25. Mudreac Radu
10. Suhodolski Alexandr	26. Caraman Diana
11. Starîș Constantin	27. Tatarli Chiril
12. Smirnov Eduard	28. Beleacova Elena
13. Furculiță Corneliu	29. Căpătină Svetlana
14. Nigai Veaceslav	30. Novac Grigore

HOTĂRÂRE CU PRIVIRE LA CONFIRMAREA REZULTATELOR ALEGERILOR
PARLAMENTARE ANTICIPATE DIN 11 IULIE 2021 ȘI LA VALIDAREA MANDATELOR
DEPUTAȚILOR ALEȘI

15. Lozovan Irina	31. Rusol Nicolai
16. Cunețchi Tatiana	32. Koksai Ivanna

PARTIDUL POLITIC „ȘOR”

1. Șor Ilan	4. Jardan Petru
2. Tauber Marina	5. Apostolova Reghina
3. Ulanov Denis	6. Fotescu Vadim

84. Comisia Electorală Centrală a verificat dacă persoanele înscrise în listele concurenților electorali îndeplinesc condițiile de eligibilitate pentru a candida la funcția de deputat.

85. Astfel, potrivit informațiilor prezentate de către Comisia Electorală Centrală, toți candidații incluși în liste sunt eligibili pentru funcția de deputat și au depus declarații pe propria răspundere că nu au interdicții de a candida. Declarațiile și datele biografice ale candidaților i-au fost prezentate Curții Constituționale.

86. Având în vedere faptul că până la data examinării în ședința Curții a chestiunii privind validarea mandatelor de deputat nu au fost prezentate contestații privind nerespectarea de către candidați a exigențelor prevăzute de lege, Curtea pornește de la prezumția că persoanele cărora li s-au atribuit mandate de deputat respectă condițiile prevăzute de articolul 13 din Codul electoral.

87. De asemenea, potrivit articolului 62 din Constituție, Curtea Constituțională, la propunerea Comisiei Electorale Centrale, hotărăște validarea mandatului de deputat sau nevalidarea lui în cazul încălcării legislației electorale. Comisia Electorală Centrală nu a prezentat informații despre existența unor proceduri intentate în privința vreunui candidat în legătură cu desfășurarea scrutinului.

88. Având în vedere cele menționate, Curtea urmează să valideze mandatele deputaților aleși în Parlamentul Republicii Moldova în cadrul alegerilor anticipate din 11 iulie 2021, potrivit listei stabilite de Comisia Electorală Centrală în anexa nr. 1 la Hotărârea nr. 5181 din 19 iulie 2021.

89. De asemenea, potrivit articolului 97 alin. (2) din Codul electoral, Curtea Constituțională confirmă listele candidaților supleanți. Prin anexa nr. 2 la Hotărârea 5181 din 19 iulie 2021, Comisia Electorală Centrală a stabilit candidații supleanți la funcția de deputat:

- 1) din partea Partidului politic „Partidul Acțiune și Solidaritate” – 35 de candidați;
- 2) din partea Blocului electoral al Comuniștilor și Socialiștilor – 70 de candidați;
- 3) din partea Partidului politic „Șor” – 95 de candidați.

HOTĂRÂRE CU PRIVIRE LA CONFIRMAREA REZULTATELOR ALEGERILOR
PARLAMENTARE ANTICIPATE DIN 11 IULIE 2021 ȘI LA VALIDAREA MANDATELOR
DEPUTAȚILOR ALEȘI

90. Având în vedere faptul că nu au fost constatate încălcări ale Constituției și ale Codului electoral la formarea listelor candidaților supleanți, Curtea Constituțională confirmă aceste liste.

Din aceste motive, în baza articolelor 62, 69 alin. (1), 135 lit. e) și 140 din Constituție, 4 alin. (1) lit. e) și 26 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, 4 alin. (1) lit. e) și 62 lit. d) din Codul jurisdicției constituționale și 97 din Codul electoral, Curtea Constituțională

HOTĂRĂȘTE:

1. *Se respinge ca nefondată* contestația formulată de Partidul politic „Noua Opțiune Istorică” cu privire la declararea nulității alegerilor.

2. *Se confirmă rezultatele alegerii* Parlamentului de legislatura a XI-a din 11 iulie 2021.

3. *Se validează mandatele* deputaților aleși în Parlamentul Republicii Moldova în cadrul alegerilor parlamentare anticipate din 11 iulie 2021, după cum urmează:

**PARTIDUL POLITIC „PARTIDUL ACȚIUNE ȘI
SOLIDARITATE”**

1. Grosu Igor	33. Canațui Oleg
2. Gavrilița Natalia	34. Talmazan Igor
3. Popșoi Mihail	35. Morozova Marina
4. Litvinenco Sergiu	36. Qatrawi Ersilia
5. Spînu Andrei	37. Novac Larisa
6. Nicolaescu-Onofrei Liliana	38. Lazarencu Sergiu
7. Gherman Doina	39. Cheptonar Andrian
8. Bolea Vladimir	40. Gonța Maria
9. Roșca Veronica	41. Marcoci Boris
10. Carp Lilian	42. Băluțel Adrian
11. Davidovici Natalia	43. Cătănoi Artemie
12. Stamate Olesea	44. Coșeru Ina
13. Voloh Larisa	45. Pancu Maria
14. Perciun Dan	46. Șpac Ion
15. Groza Ion	47. Babici Ion
16. Pâslariuc Virgiliu	48. Munteanu-Pojoga Angela
17. Manic Valentina	49. Spînu Victor
18. Șoimaru Vasile	50. Nistor Marcela
19. Alaiba Dumitru	51. Vasiloii Rosian
20. Marian Radu	52. Sinchevici Eugeniu
21. Sajin Galina	53. Păsat Iurie
22. Frunze Petru	54. Ichim Gheorghe

HOTĂRÂRE CU PRIVIRE LA CONFIRMAREA REZULTATELOR ALEGERILOR
PARLAMENTARE ANTICIPATE DIN 11 IULIE 2021 ȘI LA VALIDAREA MANDATELOR
DEPUTAȚILOR ALEȘI

23. Nantoi Oazu	55. Chiriac Igor
24. Grădinaru Vasile	56. Dascălu Iulia
25. Mija Artur	57. Bandalac Efimia
26. Racu Ana	58. Grosu Liliana
27. Druță Mihail	59. Agheorghiesei Gheorghe
28. Adam Marcela	60. Popa Zinaida
29. Belii Adrian	61. Cazacu Victoria
30. Cușnir Mariana	62. Jacot Vitalie
31. Budianschi Dumitru	63. Istratii Dorian
32. Trubca Alexandr	

BLOCUL ELECTORAL AL COMUNIȘTILOR ȘI SOCIALIȘTILOR

1. Voronin Vladimir	17. Gagauz Fiodor
2. Dodon Igor	18. Muduc Valeriu
3. Greceanii Zinaida	19. Răileanu Adela
4. Batrîncea Vlad	20. Darovannaia Alla
5. Reidman Oleg	21. Bolea Vasile
6. Țârdea Bogdat	22. Odnostalco Vladimir
7. Dolință Alla	23. Sibova Inga
8. Pilipețcaia Alla	24. Burduja Petru
9. Bodnarenco Elena	25. Mudreac Radu
10. Suhodolski Alexandr	26. Caraman Diana
11. Starîș Constantin	27. Tatarli Chiril
12. Smirnov Eduard	28. Beleacova Elena
13. Furculiță Corneliu	29. Căpătină Svetlana
14. Nigai Veaceslav	30. Novac Grigore
15. Lozovan Irina	31. Rusol Nicolai
16. Cunețchi Tatiana	32. Koksai Ivanna

PARTIDUL POLITIC „ȘOR”

1. Șor Ilan	4. Jardan Petru
2. Tauber Marina	5. Apostolova Reghina
3. Ulanov Denis	6. Fotescu Vadim

4. *Se confirmă* listele candidaților supleanți la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova, potrivit anexei la prezenta hotărâre:

- 1) din partea Partidului politic „Partidul Acțiune și Solidaritate” – 35 de candidați;
- 2) din partea Blocului electoral al Comuniștilor și Socialiștilor – 70 de candidați;

HOTĂRÂRE CU PRIVIRE LA CONFIRMAREA REZULTATELOR ALEGERILOR
PARLAMENTARE ANTICIPATE DIN 11 IULIE 2021 ȘI LA VALIDAREA MANDATELOR
DEPUTAȚILOR ALEȘI

3) din partea Partidului politic „Șor” – 95 de candidați.

5. *Se trimite* prezenta hotărâre Parlamentului Republicii Moldova și Comisiei Electorale Centrale.

6. Prezenta hotărâre este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

*Chișinău, 23 iulie 2021
HCC nr. 20
Dosarul nr. 168e/2021*